

Beretning generalforsamling 14. marts 2024

Danmarks Lærerforening 150 år:

I 1874 blev Danmarks Lærerforening dannet, og 2 år senere fulgte den første udgave af Ringsted-Sorø Lærerforening efter. Det fejrer vi i dag sammen med jer, og Frk. Jørgensen, Fru Lehrmann, Lærer Villemoes og Fru Vadsager byder jer velkommen med tanke på vores forfædre og mødre 😊.

Det har været en fest for historielærerinden at finde de gamle forhandlingsprotokoller frem og læse i dem. Foruden almindelig morskab, er der særligt to ting, der er værd at lægge mærke til:

Den ene er, at Danmarks Lærerforening altid har været præget af ordentlighed, og at vi foruden at være en traditionel fagforening altid har haft en holdning til pædagogik, kultur, skole- og samfundsudvikling. Den anden ting er, at emnerne, der blev arbejdet med, er skræmmende lig det, vi i dag taler om. Hør f.eks. her fra 7. oktober 1876: "Vilde det lette Skolens Gjerning, om der for nederste Klasses mindre børn fastsattes et ringere Antal Skoletimer paa de skolepligtige Dage end de nu lovbefalede 6 timer om Sommeren og 5 Timer om vinteren? Hvilke lettelser vilde flyde deraf, og hvorledes kan der virkes hen til at en flig forandring tilvejebringes?"

Og senere: "Hvorledes lærer man bedst børn at læse? Det er unaturligt at kræve lige lang Arbejdstid for Store og Smaa og sløvende for disse at sidde så lang Tid paa skolebænken"

Hvis ikke det var for stavemåden, kunne det være taget ud af foreningens professionsideal i dag 😊 Selvom temaerne kan ligne hinanden, kan man, hvis man gider dykke ned i historien, konstatere, at foreningen har gjort en kæmpe forskel for både medlemmer og børn gennem tiden, så det er faktisk en fornøjelse at konstatere, at demokrati og engagement kaster resultater af sig. Vi har hele tiden lavet forening for at forandre og forbedre noget – ikke for at grave grøfter mellem os og vores arbejdsgivere. Så vi fortsætter 150 år endnu – måske ikke lige os, men så dem, der vil kigge tilbage på os engang. Tillykke til os og til foreningen.

Folkeskoleudspil/ Sammen om skolen:

Vi har overlevet adskillige regeringer og diverse tiltag, og det har været med divergerende succes, når vi har forsøgt at få indflydelse på processerne. Vores formand Gordon Ørskov Madsen er lykkedes med at samarbejde med Matthias Tesfaye. Udspillet hedder "Forberedt på fremtiden, Frihed og Fordybelse - et kvalitetsprogram for folkeskolen". Der er mange gode ambitioner i udspillet, som vi faktisk selv har peget på og opfundet - fx læreplaner, færre prøver og nye prøveformer, en genindførelse af skolepsykologuddannelsen, kortere skoledag og færre mål. Der er endvidere et helt kapitel om lærerværelset, som handler om efter - videreuddannelse, skolebaseret merituddannelse og en styrket specialundervisning med fokus tæt på praksis. Vi kan bruge udspillet, og vi er allerede i gang i begge vores kommuner i forhold til at bruge ideerne til at kvalificere vores samtaler. Så langt så godt.

Desværre er økonomien et alt overskyggende problem, der ikke er løst, og som i virkeligheden overstiger alt det positive....

Man har fx taget udgangspunkt i, at understøttende undervisning bliver afviklet - men det bliver den jo ikke, fordi vores og de fleste andre kommuner allerede har forkortet skoledagen, det vi må. Ordningen bliver permanent, og det kan man naturligvis glæde sig over, men vi kan IKKE nå i mål med ambitionerne, hvis ikke

vi får flere penge, bl.a. til tidlige og forebyggende indsatser. Der tales stadig om to-voksenordning – hvor vi jo helst så to ligeværdige læreruddannede sparringspartnere i klasselokalet på en gang.

Vi har også et vågent øje på juniormesterlæreordningen, som jo ikke skal spænde ben for enhedsskolen, men som der til gengæld er mange gode takter i og stærkt i familie med det, Campusskolen netop er gået i gang med. Vejlederne fra KUI tror vi også får en fremtrædende rolle i en fremtidig implementering, fordi uddannelse, job og erhvervspraktik bliver lavet om.

Hvad kommer det mon til at betyde for den samlede fagrække, at der skal indføres valgfag? Det store DLF går ind for teknologiforståelse som et selvstændigt fag. Det gør vi ikke lokalt i vores eget kreds-fællesskab her på Midt og Sydsjælland, for vi mener, at det skal integreres i alle fag, men der kom vi lige pludselig i modvind og blev meget små i den store forening.

Vores samarbejdspartnere får nye opgaver, skolebestyrelserne får en ny rolle - de skal fx lave principper for lektiehjælp og bevægelse, brug af Aula og kan deltage i skoleudviklingssamtale. Det gør vores tillidsvalgte kollegaers deltagelse i skolebestyrelsesarbejdet ekstra vigtig, og vi anbefaler fortsat, at TR skal sidde i skolebestyrelsen.

På den positive liste står samarbejdet i "Sammen om skolen", hvor der er stor enighed om både de positive og negative elementer. Der mangler simpelthen "nye" penge. Man "genbruger" penge der allerede er i spil - fx det med at konvertere uuv - man genbruger holddeling og tolærerordninger mv – det opleves både uærligt og uordentligt og SOS har sammen skrevet til regeringen, at vi ikke kan realisere tankerne, hvis ikke økonomien er til stede.

Vi bakker altså op og spiller med, men vi er også havnet præcis, hvor vi forudså.... Udspillet lander midt i en presset virkelighed, og vi mangler at få økonomien med, så vi bliver ikke arbejdsløse lige foreløbig. Der er indtil videre kun tale om et udspil, der skal forhandles og vedtages senere, så vi afventer, hvilken betydning det får i vores kommuner.

Selve samarbejdet i "Sammen om skolen" mener mange meget forskelligt om. Bliver det til noget konkret handling, der giver os bedre arbejdsvilkår? Den slags er svær at afgøre sådan en til en, men det er helt sikkert med til at give os alle en fælles platform for udvikling af skolen. Nogle af jer kan huske, at KL og DLF nærmest diskuterede fra to forskellige planeter omkring 2013. Nu er der en HELT anden fælles forståelse af de forskellige problematikker, og vi hører tit vores forvaltning citere forskere, vi selv har hørt, litteratur, vi selv har læst og endda medlemmer af vores egen hovedstyrelse. Senest fortalte skolechefen i Sorø begejstret om et besøg i Lillehammer, hvor KL havde kigget på norsk skole. Heldigvis havde der også været repræsentanter med fra DLF, og vi havde lige modtaget en kredsudsendelse, hvor Gordon fortalte, at skoledagen er kortere, at test kun bruges individuelt med elever og ikke til sammenligning med andre, og at der altid er to lærere i klassen i Lillehammer. Måske kan det have noget at gøre med, at det lykkes for kollegaerne deroppe, og det er superfint, at vi hele tiden fodres fra Vandkunsten med pointer, vi kan bruge lokalt.

Samtidig raser debatten om skærm eller ikke skærm blandt både forældre, elever og fagprofessionelle. I Sorø med ekstra aktualitet, idet afgørelsen om lovliggørelsen af Crome Books endnu ikke er truffet og kan risikere at bringe os tilbage til papir og blyant. Vores vigtigste pointe er her, at der skal være et helt reelt valg om undervisningsmaterialer for lærerne. Det duer ikke, at vi afskaffer hverken bøger eller digitale platforme, metodefriheden skal sikres, og det skal være de aktuelle læseplaner og deraf faglige forløb, som skal bestemme formen. Unge lærere har ikke lært andet end at basere deres undervisning på digitale platforme,

og visse fag har brug for mere aktualitetshensyn end andre, så vi skal som med så meget andet balancere vores valg og kan ikke gå tilbage til at riste alt i runer.

Frihed eller ej:

I sidste års beretning havde vi store forhåbninger til frihedsdagsordenen. Måske har nogle af jer fulgt med i Holbæks frihedsforsøg, hvor der helt bestemt sker spændende ting, som også har kastet tråde ind i folkeskoleudspillet. Man har imidlertid droppet tanken om nye ansøgninger fra andre kommuner om at lave nye forsøg. Der var simpelthen alt for mange, der søgte om at komme med. Samtidig var erfaringerne fra forsøgskommunerne, at de allerfleste elementer fra forsøgene ikke kræver en lovændring. I stedet vil man give alle kommunerne mulighed for at organisere undervisningen anderledes, og det hilser vi grundlæggende velkomment. Dog – og sådan et har vi jo altid – har vi en kæmpe lokal opmærksomhed på, at folkeskoleloven, læreraftalerne og MED-aftalen IKKE er vejledende. Det er vi tit i dialog med vores forvaltninger om, idet de helst vil agere i et mulighedsrum hvor såkaldt "sund fornuft" er herskende, hvilket der især i Sorø er opbakning til hos forvaltningschef og politikere. I Ringsted har vi et større ønske om et forpligtende fællesskab, men vi kaster os ud i kampen med begge kommuner.

Endelig skal vi have en opmærksomhed på, at vi rent faktisk får udnyttet de muligheder, vi nu alle har fået. Når alle har fået frihed, hvad er den så værd, og husker vi at bruge den fornuftigt – og har vi overskud til det?

Arbejdstid – opdateringer og overvejelser om hvad man skal skrive under på:

I Ringsted har vi opdateret vores arbejdstidsaftale til 2024-25, så det er der ikke så meget nyt i. Det er kæmpe træls, at vores IT-system TRIO skal bestemme opgaveoversigternes udformning, fordi der er ting, som vi har aftalt med kommunen, som TRIO simpelthen ikke kan, og imod den slags firmaer kæmper selv guderne forgæves. Vi har fundet en salomonisk løsning, og vi har i begge kommuner fået igennem, at vores TR'er bliver inviteret med på kursus, så de får en bedre indsigt i, hvordan systemet arbejder. At lærerne SKAL kunne se deres opgaveoversigter og eventuelle ændringer i denne hen over året, går vi imidlertid ikke på kompromis med. Opgaveoversigten skal være til at gennemskue og være let tilgængelig for alle – den er i virkeligheden årets vigtigste dokument!

I Sorø har vi også fået opdateret vores forståelsespapir, men der er skoleledere, der helst vil være "eneregenter" på egen matrikel, og som ikke vil være med til ret meget fælles. Dette bakkes op af skolecenterchef og det borgerlige flertal i byrådet, holdt i kort snor af den konservative borgmester. Alligevel er der i det politiske udvalg stillet forslag om at indgå en arbejdstidsaftale med os, og det er i øjeblikket i en undersøgelsesfase, hvor politikerne vil kende noget til aftalerne i Holbæk og Ringsted. Så vi holder dampen oppe, men tror inderst inde at en aftale vil kræve et andet politisk flertal i kommunalbestyrelsen. I samme åndedræt er det også værd at bemærke, at vi ikke skriver under på hvad som helst. Vi er sikre på, at Ringsteds aftale er en forbedring i forhold til den centrale aftale, fordi vi bl.a. har en aftale om et max-timetal på 27 lektioner og en ret til 5 timers hjemmearbejde om ugen. Men hvor lavt kan man sætte barren for, hvad der har værdi? Og den ømme tå for mange af vores kollegaer: er fleksibiliteten fortsat mere værd for jer end fuld tilstedeværelse?

OK24:

Der har været et grundigt forarbejde til vores nye overenskomst i foreningen, hvor I har været inviteret til to møder, hvor I har kunnet få indflydelse på kravopstillingen, og hvor vi bl.a. har haft besøg af formand for overenskomstudvalget, Morten Refskov. Det var gode kommunale møder, hvor der efterfølgende blev sendt vores lokale budskaber videre til hovedforeningen. I hele Danmarks Lærerforening var løn det allervigtigste krav, men hos os lokalt drejede ønskerne sig særligt om tiltag for at kunne lykkes med lærerjobbet – lærerstartsordning, seniorordning, fleksible muligheder for deltid og den slags. Også ideer til ting, der egentlig hører ind under inklusions- og trivselsdagsordenen, kunne efter jeres mening veksles til overenskomstkrav. Det fortæller os noget om, hvor presset lærerlivet er blevet. Efter medlemsinvolveringen blev kravene fremlagt og vedtaget på kongressen, og ligger nu på foreningens hjemmeside.

Trepartsforhandlingerne er afsluttet og Gordon og co har forhandlet på livet løs, så der er nu et forlig i hus på både kommunens, statens og regionens områder. Det handler bl.a. om generelle lønforbedringer, hvor en stor del udmøntes 1. april, mulighed for opsparring af op til 15 dages frihed, TR-forbedringer, forbedret lønret for far under barsel, forbedrede forhold for flerlingeforældre, St. bededagstillægget bliver til feriegodtgørelse, og pensionisterne bliver overenskomstdækket, når de påtager sig arbejde i skolen efter pensionering. Herefter fulgte organisationsforhandlingerne, hvor vi nu på det kommunale område får mulighed for noget efter-videreuddannelse, og hvor vi bl.a. skal have en skriftlig efteruddannelsesplan, en forbedret praktikaftale, et "almenskoletillæg", en forhøjelse af fritvalgstillægget og andre detaljer.

Et "bump på vejen" undervejs har været, at statsministeren og regeringen som bekendt blandede sig i, hvilke faggrupper, der skulle have mest ud af forhandlingerne på lønsiden. Det har i den grad udfordret det faglige fællesskab, for det er selvsagt noget, vores forening er imod. Vi er helt med på, at der er lavtlønsgrupper, der fortjener noget mere i lønningsposen, men det er jo også blevet dyrere for en lærer at købe ind, hvorfor vi også har lønkrav, og det betyder SLET ikke, at politikerne skal blande sig i processen.

Vi har også bikset lidt med, at nogen var usædvanligt optimistiske inden forhandlingerne, og de valgte at melde det ud, så selvom resultatet ikke har været bedre på lønsiden siden OK08, så vil der alligevel være skuffede medlemmer, som havde regnet med noget mere.

Nu står afstemningen tilbage, og du kan læse alt om forligene på både det statslige, det regionale og det kommunale område på DLF's hjemmeside, ligesom du kan spørge os og din TR om detaljerne i forligene.

Mindre medlemsgrupper:

Hvis man ind imellem synes, at kommunerne kan være besværlige at samarbejde med, så er det altså intet imod de regionale og statslige arbejdsgivere, vi også bikser med. Alene på lønnen halter mange af vores mindre medlemsgrupper bagefter det kommunale område, og det er der heldigvis lydhørhed overfor nu. Desværre mærker vi også et øget pres på de personalepolitiske forhold hos f.eks. ZBC og andre af vores mindre medlemsgruppers arbejdsgivere, så vores konsulent, der særligt tager sig af jer, har nok at se til.

Heldigvis har Ivar og Lise et godt samarbejde med både TR'erne og lederne på de forskellige arbejdspladser, og her oplever vi tit, at det er Danmarks Lærerforening, man henvender sig til – sikkert fordi vi er ret tæt på arbejdspladserne, hvis vi sammenligner med de andre organisationer. Medlemmerne ved også, at de kan kontakte kredsen direkte for at få råd, vejledning og opbakning i svære situationer. Så selvom folkeskolen fylder i den offentlige debat og i vores medlemsbreve, er alle de mindre områder hele tiden i vores bevidsthed.

Arbejds miljø og lærernes retssikkerhed:

På arbejdsmiljøfronten har vi fået en ny bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø og en vejledning hertil, som bl.a. handler om uklare og modstridende krav og høje følelsesmæssige krav i arbejdet. Det er særdeles velkomment på vores område, idet alle vores medlemmer netop oplever det, og når der opstår problemer i lærerlivet, har det næsten altid grund i *for høje* følelsesmæssige krav i arbejdet. Derfor har vi kastet os over vejledningen, og har haft oplæg både for TR og TR/AMR om pointerne herfra.

Vi oplever også stadig et pres på lærernes retssikkerhed i form af klager over medlemmer, der har taget for hårdt fat i elever eller andre uhensigtsmæssige handlinger. Eller det er i hvert fald hvad elever og forældre mener. Her er det vores opgave at hjælpe skolelederne med at nuancere forklaringerne, for en sag har altid to sider. Vores jurister på Vandkunsten har lavet nogle fine retningslinjer for den slags hændelser, klager over medlemmer og de deraf følgende tjenstlige samtaler, som TR'erne har fået gennemgået og er blevet bedt om at tage med ud på arbejdspladserne mhp at få dem vedtaget i MED-udvalgene. Vi kommer aldrig til at anbefale jer at afvise en barnehånd, der søger trøst eller vil give et knus, men hvis der er optræk til konflikt, anbefaler vi jer at være så lidt fysiske med eleverne som overhovedet muligt. Den venlige og beroligende hånd på skulderen er for tit blevet misforstået og har bragt vores medlem i knibe. Det er en super svær balancegang, for vi er jo samtidig forpligtet til at gribe ind, hvis eleven er til fare for sig selv eller andre, og det kan være rigtig svært at lure lige i øjeblikket.

Fælles for børn og voksne er, at ALLE har brug for et godt arbejdsmiljø. Vi ER hinandens arbejdsmiljø, og selvom de mange børn, der er i mistrivsel, bekymrer os, og selvom vi arbejder med diverse værktøjer for at komme børnenes behov i møde (f.eks. pejlemærkerne i Ringsted og mentalisering i Sorø), må vi huske på, at et barn der har det rigtig svært ikke får det bedre af at svine kammerater og lærere til. Opdragelse, god tone og almindelig høflighed er dyder, der på ingen måde står i kontrast til et anerkendende børnesyn med barnets behov i centrum. Vi mister sammenhængskraften i samfundet, hvis ikke vi viser børnene, hvordan fællesskabet skal fungere.

I øjeblikket siver uddannet personale og vores medlemmer stille og roligt ud af skoleverdenen, og de nævner tit, at det er voldsom adfærd fra elevernes side eller klager fra deres forældre, der sammen med en øget kompleksitet i opgaveløsningen gør, at de ikke længere har lyst til at være lærere. Vi skal i samarbejde med kommunerne og ledelserne gøre langt mere for at fastholde og rekruttere medarbejdere, og vores arbejdsgivere skal huske på, at uden netop vores medlemmer - ville vores arbejdspladser ikke rigtig fungere 😊. Forbundet, forpligtet for folkeskolen i hele Danmark. 😊

FH – Vestsjælland:

Vi bruger faktisk ret meget tid på det faglige fællesskab i FH. Lise sidder i bestyrelsen for FH Vestsjælland og Ingelise er tilknyttet kommuneudvalget i Ringsted og Birgitte er tilknyttet kommuneudvalget i Sorø. Det direkte udbytte kan være svært at få øje på for jer, så i første omgang betragter vi den tid, vi bruger, som en investering i fremtiden. Særligt de andre organisationer bløder medlemmer, og vi kan ikke forestille os et aftalesystem og alle de ting vi kender fra den danske model, hvis ikke fagbevægelsen har opbakning fra medlemmerne, og hvis organisationsgraden kommer til at ligne FOA's (ca. 40%). Derfor er en samlet indsats helt nødvendig, ellers lukker og slukker vi alle om relativt få år. At vi så undervejs synes, det er noget besværligt med nogle organisationer, der stadig er forlovet med Socialdemokratiet, en helt anden fagbevægelseskultur og den slags, det prøver vi at tage med et smil. Og så er vi sådan set tilbage til indledningen, hvor vi skrev, at Danmarks Lærerforening altid har villet mere end bare at være en traditionel fagforening, og det kan vi jo se, giver mening for os og den indflydelse, vi får. Heldigvis har det lokale FH i

det forgangne år fået et kæmpe løft: Vi har fået ny formand, vi har afholdt arrangementer med meningsfuldt indhold, og der er et rigtig godt samarbejde i den lokale bestyrelse. Så vi er på vej 😊

Aktiviteter – hvad har I egentlig lyst til?

I kender jo vores virke gennem nyhedsbrevene i løbet af året. Her har I mulighed for at følge med i det, vi laver og de både politiske og praktiske tiltag, vi gør os. Vi er ikke i tvivl om, at I godt gider åbent kursus, faglig klub med os som gæster og kagemand til Lærerens dag. Sidste år bestemte vi også, at vi kun holder helt almindelige generalforsamlinger som denne her med beretning og alting hvert andet år.

Men vi har f.eks. holdt vælgermøder, 1. maj, møde med Thomas Andreasen om hovedstyrelsesvalget, OK-diskussioner og åbent kredskontor, og det har alt sammen været rigtig fine arrangementer, men helt ærligt – der har været meget få medlemmer.....

Så hvad skal et medlemsarrangement indeholde for, at I har lyst til at møde op? Og hvordan kunne I tænke jer indholdet på næste års alternative generalforsamling?

(Snak ved bordene)

Afslutning:

Kristian Leth har skrevet en bog, der hedder "Håb – et forsvar for fremtiden", hvor han skriver om, at vi sammen skal generobre en offentlig dagsorden, hvor vi sætter vores børn og børnebørns trivsel, uddannelse og velfærd øverst på dagsordenen og overbeviser os selv og dem om, at der foregår rigtig mange positive ting i verden. Vi kan godt blive enige om, at mange ting i den offentlige sektor er noget rigtig skrammel, men det er sådan set alt sammen til at lave om, hvis vi bare kan blive enige. Og det er bl.a. vores og resten af fagbevægelsens opgave, så når vi om lidt skal vælge en ny kredsstyrelse, er det den gamle styrelses håb, at det bliver den retning, der bliver sat i foreningen også fremover.

Nu varer det to år inden I får den helt almindelige beretning igen, og I har lige haft indflydelse på, hvordan den næste nye form for generalforsamling kommer til at se ud. Det vil den nye kredsstyrelse tage ansvar for, bliver ført ud i livet. Så meget kan "os gamle" godt love.

Og vi vil også gerne sige TAK for opbakningen og samarbejdet i den periode, der lige er gået – både til jer medlemmer, vores dejlige ansatte og vores samarbejdspartnere – herunder f.eks. dagens dirigent, som vi heldigvis ser tiere end til generalforsamlingen. 😊